

ROMEO

WILLIAM
SHAKESPEARE

ROMEO
A JULIE

ROMEO
AND JULIET

NAKLADATELSTVÍ ROMEO

Romeo a Julie je vedle Hamleta snad nejslavnější a nejznámější divadelní hrou všech dob. Příběh dvou veronských milenců se už přes čtyři sta let hraje současně ve stovkách divadel po celém světě, byl mnohokrát zfilmován, stal se námětem baletů, oper, symfonických básní i muzikálu *West Side Story*.

Shakespeare ovšem příběh sám nevymyslel. Jako u řady jiných svých her (a jako mnozí jeho kolegové v té době) vycházel při psaní tohoto dramatu z adaptace starší, osvědčené látky. Mnoho motivů obsažených ve hře bylo známo již z antických zpracování, existuje i velice podobný příběh italský z konce 15. století. Poprvé ale tragický příběh Romea z rodu Monteků a Giulietty z rodu Capuletů z Verony jako novelu napsal v roce 1530 italský autor Luigi da Porto. Ve Španělsku se stejná látka vyskytuje v úpravě Lope de Vegy, existují také verze německé, francouzské i jiné.

Do Anglie příběh dorazil ve francouzské adaptaci italské novely Mattea Bandella (z roku 1554), a ta se pak stala základem epické básně Arthura Brooka *Tragická historie Romea a Julie* (*The Tragical History of Romeus and Juliet*) z roku 1562, kterou Shakespeare dozajista znal a již se dal přímo inspirovat. Bandellův příběh, který v překladu Williama Painterera vychází v Anglii ve sbírce *Palác potěchy* (*The Palace of Pleasure*) jen o pár let později, už k dramatikovu pojetí nic podstatného nepřidal. Stranou literární geneze hry zůstává i fakt, že právě v době, kdy Shakespeare píše svou verzi této látky, italský historik Girolamo de la Corte popisuje příběh jako historickou skutečnost a zasazuje ho do roku 1303. Prospěl tak především turistickému ruchu ve Veroně, kam z celého světa přijíždějí lidé, aby si prohlédli Juliin balkon i hrobku a město milenců, jejichž tragický osud v Shakespearově podání o tolik přerostl reálnou historiku z veronské „černé kroniky“.

Bylo by možná zajímavé porovnat Brookovu báseň jako hlavní pramen se Shakespearovým zpracováním a všimnout si, jakými prostředky dokázal Shakespeare vytvořit z konvenčního dobového příběhu dílo, které překonává věky. Upozorněme alespoň na některé hlavní rozdíly.

Rozhodujícím posunem je už Shakespearův renesančně svobodomyšlný pohled na svět, tak protikladný středověkým ideálům askeze,

poslušnosti a přísně pojímané víry. Zatímco Brooke svou básní varuje před mladickou nerozvážností a na osudu milenců ukazuje, jak trudné konce může mít ukvapenost a nerespektování daných pořádků, Shakespeare proti všem řádům a pravidlům straní velkému lidskému citu. Nechává své hrdiny, aby se ve jménu lásky dopouštěli leckterých zapovězených skutků, ať už je to tajný sňatek proti vůli rodičů, protizákonná koupě jedu, či dokonce sebevražda, a naopak ukazuje, jak fatální důsledky může mít lpění na zásadách rodové cti povýšených nad zákon.

Shakespeare zahajuje hru banální rvačkou, soustřeďuje příběh odehrávající se původně v několika měsících do období čtyř až pěti dnů a milencům přitom dopřává jedinou společnou noc, čímž dociluje mnohem dramatictějšího spádu děje a podtrhuje horoucnost mladé lásky. Akcentuje nenávist obou rodin, nechává své hrdiny prožívat stavy úzkosti a neblahého tušení, vnáší tak do hry napětí a připravuje půdu pro tragické vyvrcholení. V jediné scéně na plese spojuje příslib šťastné budoucnosti dvou zamilovaných s hrozbou kruté pomsty od nenávistného Tybalta.

Výrazně prokresluje jednotlivé postavy. Z Mercuzia, jenž se básní Arthura Brooka sotva mihne, vytvořil Shakespeare charakterní postavu, kterou, jak údajně sám řekl, „musel zabít, aby mu Mercuzio nezabil hru“, tak silně totiž na sebe tento vtípalík, pozér a šarmér poutá pozornost a odvádí diváka od hlavního pásma děje. Chůvu vybavil zemitostí, humorem, ale i pozoruhodnou amorálností, z paní Capuletové udělal chladnou, odtazitou dámu a z otce Capuleta náladového cholerika, takže Julii, kterou oproti básni učinil o dva roky mladší, zbavil opory rodinného zázemí a postavil ji, v jejích čtrnácti letech, tváří v tvář neřešitelnému dilematu samotnou a bezbrannou.

Kontrastováním prvků tragických i komických, vznešených i nízkých, jak v kompoziční výstavbě hry, tak v charakteristikách jednotlivých postav, a povýšením paradoxu a kruté ironie na princip lidského osudu pak docílil nebyvalé hloubky a všepjatnosti tohoto díla, jehož dvojjediným tématem je nenávist a láska v nejrůznějších podobách. Stačí drobné hašteření sluhů, aby se zvedla stavidla nahromaděné zášti a započal neodvratný proces zkázy. Na poli lásky zas Shakespeare rozehrává všechny její myslitelné valéry. Jinak nahlíží lásku bodře obhroublá chůva se svým utilitárním přístupem, jinak Mercuzio, lascivní cynik a mizogyn, jinak Romeo, který od platonického vzývání zprvu jedné a hned druhé krásky dospěje až v důsledku tragických okolností k hluboce prožívanému citu, a jinak Julie, která v lásce bez váhání nachází samu sebe, svou

dospělost, své odhodlání, svůj osud. Dokonce i otce Lorenza motivuje láska – láska křesťanská, v jejímž jménu by rád usmířil zneprátené rodě. A jakože u Shakespeara není žádná postava jednoznačná, ani tento moudrý a laskavý mnich není vzorem všech ctností, ale je to člověk s lidskými slabostmi a chybami. Životnost Shakespeareových postav je dána právě tím, že autor ve svých hrách neinterpretuje skutečnost podle nějakého etického, filozofického či jiného apriorního názoru, ale jako by ji přímo vytvářel, a to tak plastickou a vrstevnatou, že každá doba a každý člověk v ní nachází svůj obraz. K tomu mu jako nástroj slouží jeho bohatý a tvárný jazyk, který zejména v této hře dosahuje nebyvalé pestrosti.

Shakespeare napsal veršované drama, jehož obě složky, poetická i dramatická, jsou v rovnováze. A jak se v ostrých střízích střídají postavy, nálady a zákruty děje, tak se vedle sebe ocitají – vždy v souladu se svou dramatickou funkcí – polohy výsostné lyrické poezie i obhroublé prózy, slova vznešená i vulgarismy, místa bombasticky ornamentální, lascivní popěvky, slovní hříčky, omlétá klišé i originální metafora.

Romeo a Julie, dílo přibližně z roku 1596, jímž autor vstupuje do středního období své tvorby, je tragédií lásky, kterou zahubí prostředí poznamenané zakořeněnou záští. Ústřední dramatický konflikt, který se na různých rovinách projevuje rovněž jako střet mladých a starých, citu a rozumu, neodvratného osudu a svobodné volby, vrcholí poznáním o lidské nepoučitelnosti, jíž se v nerovném boji může vzepřít pouze milostný cit dvou mladých lidí jako hodnota ze všech nejvyšší.

JIRÍ JOSEK

ROMEO
AND
JULIET

ROMEO
A
JULIE

DRAMATIS PERSONAE

ESCALUS, Prince of Verona
MERCUTIO, kinsman to the Prince and friend to Romeo
PARIS, a young nobleman, kinsman to the Prince
MONTAGUE, head of a Veronese family at feud with the Capulets
LADY MONTAGUE
ROMEO, son of Montague
BENVOLIO, nephew of Montague and friend to Romeo
ABRAHAM, servant to Montague
BALTHASAR, servant to Romeo
CAPULET, head of a Veronese family at feud with the Montagues
LADY CAPULET
TYBALT, nephew to Lady Capulet
COUSIN CAPULET, an old man
JULIET, daughter to Capulet
NURSE
PETER, servant to Juliet's nurse
SAMSON
GREGORY
ANTHONY
POTPAN
} servants to Capulet
FRIAR LAURENCE, a Franciscan
FRIAR JOHN, a Franciscan
AN APOTHECARY
THREE MUSICIANS
PAGE to Paris
CHORUS
Citizens of Verona, maskers, torchbearers, guards, pages, attendants.
Scene: Verona, Mantua.

OSOBY

ESCALUS, veronský vévoda
MERCUZIO, mladý šlechtic, příbuzný vévody a přítel Romea
PARIS, mladý šlechtic, příbuzný vévody
MONTEK, hlava veronské rodiny znepřátelené s rodinou Capuletů
PANÍ MONTEKOVÁ
ROMEO, Montekův syn
BENVOLIO, Montekův synovec a přítel Romea
ABRAHAM, Montekův sluha
BALTAZAR, Romeův sluha
CAPULET, hlava veronské rodiny znepřátelené s rodinou Monteků
PANÍ CAPULETOVÁ
TYBALT, synovec paní Capuletové
BRATRANEC CAPULET, starý pán
JULIE, Capuletova dcera
CHŮVA
PETR, sluha Juliiny chůvy
SAMSON
GREGORY
ANTON
KASTRÓL
} sloužící z domu Capuletů
OTEC LORENZO, františkánský mnich
BRATR JAN, františkánský mnich
LÉKÁRNÍK
TŘI HUDEBNÍCI
PÁŽE hraběte Parise
CHÓR
Veronští měšťané, masky, světloňoši, strážé, pážata, sloužící.
Místa děje: Verona, Mantova.

PROLOGUE

Enter Chorus.

CHORUS Two households, both alike in dignity
In fair Verona, where we lay our scene,
From ancient grudge break to new mutiny,
Where civil blood makes civil hands unclean.
From forth the fatal loins of these two foes 5
A pair of star-crossed lovers take their life,
Whose misadventured piteous overthrows
Doth with their death bury their parents' strife.
The fearful passage of their death-marked love
And the continuance of their parents' rage – 10
Which but their children's end, naught could remove –
Is now the two-hours' traffic of our stage;
The which if you with patient ears attend,
What here shall miss, our toil shall strive to mend.

Exit.

PROLOG

Vystoupí Chór.

CHÓR Dva rody, oba stejně vznešené,
jež proti sobě léta vedou boj,
zas vyvolaly v krásné Veroně
ze staré zášti nový nepokoj.
Z prokletých beder obou nepřátel 5
zrodil se nešťastný pár milenců
a pouze jejich krutý osud měl
konečně pohřbít zlobu rodičů.
Ten příběh lásky, která končí smrtí,
i nenávisti otců, jež by snad 10
neskončila, nebýt smrti těch dětí,
vám budeme dnes dvě hodiny hrát.
A pokud se vám vlídně hledět zlíbí,
svou snahou nahradíme, co hře chybí.

Odejde.

ACT I.

SCENE 1.

VERONA. A PUBLIC PLACE.

Enter Samson and Gregory, of the house of Capulet, with swords and bucklers.

- SAMSON Gregory, on my word, we'll not carry coals.
GREGORY No, for then we should be colliers.
SAMSON I mean and we be in choler, we'll draw.
GREGORY Ay, while you live, draw your neck out of collar.
SAMSON I strike quickly, being moved. 5
GREGORY But thou art not quickly moved to strike.
SAMSON A dog of the house of Montague moves me.
GREGORY To move is to stir, and to be valiant
is to stand, therefore if thou art moved,
thou runn'st away. 10
SAMSON A dog of that house shall move me to stand. I will
take the wall of any man or maid of Montague's.
GREGORY That shows thee a weak slave, for the weakest goes
to the wall.
SAMSON 'Tis true, and therefore women, being the weaker vessels,
are ever thrust to the wall; therefore I will push Mon-
tague's men from the wall, and thrust his maids to the wall.
GREGORY The quarrel is between our masters and
us their men.
SAMSON 'Tis all one. I will show myself a tyrant: when I have 20
fought with the men I will be civil with the maids –
I will cut off their heads.
GREGORY The heads of the maids?
SAMSON Ay, the heads of the maids, or their maidenheads,
take it in what sense thou wilt. 25
GREGORY They must take it in sense that feel it.

JEDNÁNÍ I.

SCÉNA 1.

VERONA. NA NÁMĚSTÍ.

Vystoupí Samson a Gregory, sloužící z domu Capuletů, vyzbrojeni meči a štíty.

- SAMSON Hele, Gregory, tohle si líbit nenecháme.
GREGORY Ne, spíš si to necháme políbit.
SAMSON Jak říkám, jestli nás naštvou, jdem na ně.
GREGORY Aby se nenaštvali, že to říkáš a nejdeš.
SAMSON Já když se rozčílím, jsem tvrdej chlap. 5
GREGORY Naštěstí natvrdej, takže tě hned tak něco nerozčílí.
SAMSON Mezek od Monteků mě rozčílí vždycky.
GREGORY Rozčílit znamená naštvat, a koho štvou,
ten prchá, takže ty, když se rozčílíš, práskneš
rovnou do bot. 10
SAMSON Prásknu do toho, kdo mě rozčílí, ať je jich
od Monteků celá hromada, mužský nebo ženský.
GREGORY Ženský chceš spráskat, hrdino? To si troufáš
na slabší pohlaví?
SAMSON To máš pravdu. Chlapy spráskám,
a ženský, protože jsou slabší pohlaví, 15
aspoň zbouchnu.
GREGORY Páni se pohádali, kmáni se perou, ženský
do toho nepleť.
SAMSON Proč ne? Počkej, jak já budu zlej. Až si to vyřídím 20
s mužským, vyřídím všechny panny. Co se do nich
vejde.
GREGORY Co se do nich vejde?
SAMSON Co se do nich nevejde, to se do nich nacpe,
a rozuměj tomu, jak umíš. 25
GREGORY Ony tomu porozumí, až to pocítí.

SAMSON Me they shall feel while I am able to stand, and 'tis known I am a pretty piece of flesh.

GREGORY 'Tis well thou art not fish. If thou hadst, thou hadst been poor-john. 30
Enter Abraham and another servingman of the Montagues.
Draw thy tool. Here comes of the house of Montagues.

SAMSON My naked weapon is out. Quarrel, I will back thee.

GREGORY How – turn thy back and run?

SAMSON Fear me not. 35

GREGORY No, marry – I fear thee!

SAMSON Let us take the law of our side. Let them begin.

GREGORY I will frown as I pass by, and let them take it as they list.

SAMSON Nay, as they dare. I will bite my thumb at them, which is disgrace to them if they bear it. 40

ABRAHAM Do you bite your thumb at us, sir?

SAMSON I do bite my thumb, sir.

ABRAHAM Do you bite your thumb at us, sir?

SAMSON *(To Gregory)* Is the law of our side if I say 'Ay'?

GREGORY No. 45

SAMSON *(To Abraham)* No, sir, I do not bite my thumb at you, sir, but I bite my thumb, sir.

GREGORY *(To Abraham)* Do you quarrel, sir?

ABRAHAM Quarrel, sir? No, sir.

SAMSON But if you do, sir, I am for you. I serve as good a man as you. 50

ABRAHAM No better?

SAMSON Well, sir –
Enter Benvolio.

GREGORY Say 'better'. Here comes one of my master's kinsmen.

SAMSON *(To Abraham)* Yes, better, sir. 55

ABRAHAM You lie.

SAMSON Draw, if you be men. Gregory, remember thy washing blow.
They draw and fight.

SAMSON Však ony mě pocítí, až se jim postavím. Jsem vyhlášený samec.

GREGORY Škoda že nejsi sumec. Mlčel bys jako ryba a nežvanil jako pitomec. 30
Vystoupí Abraham a jiný sloužící z domu Monteků.
Vylov svou zbraň. Jdou sem dva od Monteků.

SAMSON Zbraň je obnažena, z pochvy vytažena. Do nich. Kreju ti záda.

GREGORY Co? Chceš mi ukázat záda?

SAMSON Neboj se! 35

GREGORY Tebe? To se neboj.

SAMSON V právu je vždycky ten, kdo si nezačne. Ať si začnou oni.

GREGORY Půjdu tam a zamračím se. Ať se ukážou.

SAMSON Když to dokážou. Já si před nima odplivnu, a jestli se neozvou, jsou to skety. 40

ABRAHAM To jste si odpliv před náma, pane?

SAMSON Odpliv jsem si.

ABRAHAM Odplivl jste si před náma, pane?

SAMSON *(Ke Gregorymu)* Budem v právu, když řeknu, že jo?

GREGORY Nebudem. 45

SAMSON *(K Abrahamovi)* Ne, pane. Neodplivl jsem si před váma, pane, nýbrž odplivl jsem si, pane.

GREGORY *(K Abrahamovi)* Chcete vyvolat hádku?

ABRAHAM Hádku? Ne.

SAMSON Ale jestli chcete, tak začněte. Můj pán je stejně 50
dobřej jako váš.

ABRAHAM Ne lepší?

SAMSON Lepší?
Vystoupí Benvolio.

GREGORY Řekni, že je lepší. Jde sem jeden z rodiny našeho pána.

SAMSON *(K Abrahamovi)* Jo, je lepší. 55

ABRAHAM To je lež!

SAMSON Jestli jste co k čemu, taste! Gregory, ukaž jim, že máš páru!
Tasí a bijí se.

BENVOLIO	<i>(Drawing)</i> Part, fools. Put up your swords. You know not what you do.	60
	<i>Enter Tybalt.</i>	
TYBALT	<i>(Drawing)</i> What, art thou drawn among these heartless hinds? Turn thee, Benvolio. Look upon thy death.	
BENVOLIO	I do but keep the peace. Put up thy sword, Or manage it to part these men with me.	
TYBALT	What, drawn and talk of peace? I hate the word As I hate hell, all Montagues, and thee. Have at thee, coward.	65
	<i>They fight.</i> <i>Enter three or four Citizens with clubs or partisans.</i>	
CITIZENS	Clubs, bills and partisans! Strike! Beat them down! Down with the Capulets. Down with the Montagues.	
	<i>Enter Capulet in his gown, and Lady Capulet, his Wife.</i>	
CAPULET	What noise is this? Give me my long sword, ho!	70
L. CAPULET	A crutch, a crutch – why call you for a sword? <i>Enter Montague (with his sword drawn)</i> <i>and Lady Montague, his Wife.</i>	
CAPULET	My sword, I say. Old Montague is come, And flourishes his blade in spite of me.	
MONTAGUE	Thou villain Capulet! <i>(To his Wife)</i> Hold me not, let me go.	
L. MONTAGUE	Thou shalt not stir one foot to seek a foe.	75
	<i>Enter Prince Escalus with his train.</i>	
PRINCE	Rebellious subjects, enemies to peace, Profaners of this neighbour-stained steel – Will they not hear? What ho, you men, you beasts, That quench the fire of your pernicious rage With purple fountains issuing from your veins: On pain of torture, from those bloody hands Throw your mistempered weapons to the ground, And hear the sentence of your moved Prince. Three civil brawls bred of an airy word By thee, old Capulet, and Montague, Have thrice disturbed the quiet of our streets And made Verona's ancient citizens Cast by their grave-beseeming ornaments To wield old partisans in hands as old,	80 85

BENVOLIO	<i>(Tasí)</i> Od sebe, hlupáci! Ty zbraně pryč! Zbláznili jste se? Dost!	60
	<i>Vystoupí Tybalt.</i>	
TYBALT	<i>(Tasí)</i> Troufáš si tasit na zbabělé sluhy? Střeh, Benvolio, za zády máš smrt.	
BENVOLIO	Chci jenom zjednat mír. Zastrč ten kord. Anebo mi je pomoz rozrazit.	
TYBALT	S kordem jdeš hlásat mír? Nenávidím to slovo jako peklo, Monteky, i tebe. Bij se, zbabělče!	65
	<i>Bojují.</i> <i>Vystoupí několik měšťanů s holemi a halapartnami.</i>	
MĚŠŤANĚ	Klacky, a řežte do nich! Bijte je! Pryč s Capulety! Hanba Montekům!	
	<i>Vystoupí Capulet v županu a paní Capuletová.</i>	
CAPULET	Co se to děje? Přineste mi meč!	70
CAPULETOVÁ	Tobě spíš berlu. Nač ti bude meč? <i>Vystoupí Montek (s taseným mečem)</i> <i>a paní Monteková.</i>	
CAPULET	Řekl jsem meč. Tamhle je starý Montek a mává na mě vytasenou šavlí.	
MONTEK	Ty zmije, Capulete! <i>(Ke své ženě)</i> Pusť mě na něj!	
MONTEKOVÁ	Nehneš se na krok, to ti povídám.	75
	<i>Vystoupí vévoda Escalus s doprovodem.</i>	
VÉVODA	Vý rebelové! Rozvraceči míru! Své zbraně przníte krví svých bližních? Copak mě neslyší? Tak dost už, lotři! Potoky z vlastních tepen chcete hasit ničivý požár nesmyslné zášti?	80
	Odhodte ihned na zem zbrklé meče z krvavých dlaní, nebo vás dám mučit, a slyšte ortel svého vévody: Třikrát už rozvrátil váš věčný rozbroj, zbůhdarma, Capulete, tebou počatý, i tebou, Monteku, klid a mír města a donutil ctihodné Veroňany ponechat stranou vážnost svého stavu a zbraněmi, jež starobou a mírem	85

	Cankered with peace, to part your cankered hate.	90
	If ever you disturb our streets again	
	Your lives shall pay the forfeit of the peace.	
	For this time all the rest depart away.	
	You, Capulet, shall go along with me;	
	And Montague, come you this afternoon	95
	To know our farther pleasure in this case	
	To old Freetown, our common judgement-place.	
	Once more, on pain of death, all men depart.	
	<i>Exeunt all but Montague, his Wife, and Benvolio.</i>	
MONTAGUE	Who set this ancient quarrel new abroad?	
	Speak, nephew: were you by when it began?	100
BENVOLIO	Here were the servants of your adversary	
	And yours, close fighting ere I did approach.	
	I drew to part them. In the instant came	
	The fiery Tybalt with his sword prepared,	
	Which, as he breathed defiance to my ears,	105
	He swung about his head and cut the winds	
	Who, nothing hurt withal, hissed him in scorn.	
	While we were interchanging thrusts and blows,	
	Came more and more, and fought on part and part	
	Till the Prince came, who parted either part.	110
L. MONTAGUE	O where is Romeo – saw you him today?	
	Right glad I am he was not at this fray.	
BENVOLIO	Madam, an hour before the worship'd sun	
	Peered forth the golden window of the east,	
	A troubled mind drive me to walk abroad,	115
	Where, underneath the grove of sycamore	
	That westward rooteth from this city side,	
	So early walking did I see your son.	
	Towards him I made, but he was ware of me,	
	And stole into the covert of the wood.	120
	I, measuring his affections by my own –	
	Which then most sought where most might not be found,	
	Being one too many by my weary self –	
	Pursued my humour not pursuing his,	
	And gladly shunned who gladly fled from me.	125
MONTAGUE	Many a morning hath he there been seen,	
	With tears augmenting the fresh morning's dew,	
	Adding to clouds more clouds with his deep sighs.	
	But all so soon as the all-cheering sun	
	Should in the farthest east begin to draw	130

	zvetšely, krotit váš zvetšely spor.	90
	Jedinkrát ještě porušíte klid,	
	a splatíte to oba životem.	
	Protentokrát se všichni rozejděte.	
	Ty, Capulete, půjdeš se mnou hned,	
	ty, Monteku, přijď dneska odpoledne	95
	na Starý hrad, kde konají se soudy,	
	tam dozvíš se mé další rozhodnutí.	
	A teď, pod trestem smrti, všichni pryč!	
	<i>Odejdou všichni až na Monteka, paní Montekovou a Benvolia.</i>	
MONTEK	Kdo zase rozpoutal ten starý spor?	
	Synovče, pověz, jak to začalo?	100
BENVOLIO	Už byli v sobě, ještě než jsem přišel.	
	Sloužící z vaší strany i ti druží.	
	Chtěl jsem je rozehnat, když vtom se zjevil	
	zuřivý Tybalt s přichystaným kordem,	105
	a jen co do ucha mi syknul výzvu,	
	už sekal do větru, a vítr, nezmar,	
	při každé ráně posměšně si hvízdnu.	
	Chvíli jsme se tam spolu potýkali,	
	pak přidali se další, k nám i k nim,	
	až vévoda to celé zarazil.	110
MONTEKOVÁ	Co Romeo? Neviděls mého chlapce?	
	Jsem ráda, že se vyhnul dnešní rvačce.	
BENVOLIO	Hodinu předtím, nežli boží slunko	
	vyhlédlo ze zlatého okna východu,	
	mě tíseň v duši vypudila z domu	115
	a v platanovém háji, který se	
	a v městěm táhne na západní stranu,	
	jsem na vašeho syna narazil.	
	Viděl mě, jak jdu k němu, ale hned	
	se otočil a zmizel mezi stromy,	120
	a já, že jsem byl stejně naladěn	
	a nejvíc toužil nejmíň lidí potkat,	
	když i sám sobě byl jsem na obtíž,	
	svému i jeho přání šel jsem vstříc	
	tím, že jsem mu šel z cesty, jak on mně.	125
MONTEK	Vídali ho tam v tuto dobu často	
	slzami skrápět čerstvou ranní rosou,	
	vzdychat, až párou od úst houstla mračna,	
	však sotva usměvavě sluníčko	
	odhrne zlehka na východní straně	130

The shady curtains from Aurora's bed,
 Away from light steals home my heavy son,
 And private in his chamber pens himself,
 Shuts up his windows, locks fair daylight out,
 And makes himself an artificial night. 135
 Black and portentous must this humour prove,
 Unless good counsel may the cause remove.

BENVOLIO My noble uncle, do you know the cause?
 MONTAGUE I neither know it nor can learn of him.
 BENVOLIO Have you importuned him by any means? 140
 MONTAGUE Both by myself and many other friends,
 But he, his own affection's counsellor,
 Is to himself – I will not say how true,
 But to himself so secret and so close,
 So far from sounding and discovery, 145
 As is the bud bit with an envious worm
 Ere he can spread his sweet leaves to the air
 Or dedicate his beauty to the sun.
 Could we but learn from whence his sorrows grow
 We would as willingly give cure as know. 150

Enter Romeo.

BENVOLIO See where he comes. So please you step aside,
 I'll know his grievance or be much denied.
 MONTAGUE I would thou wert so happy by thy stay
 To hear true shrift. Come, madam, let's away.
Exeunt Montague and his Wife.

BENVOLIO Good morrow, cousin.
 ROMEO Is the day so young? 155
 BENVOLIO But new-struck nine.
 ROMEO Ay me, sad hours seem long.
 Was that my father that went hence so fast?
 BENVOLIO It was. What sadness lengthens Romeo's hours?
 ROMEO Not having that which, having, makes them short.
 BENVOLIO In love.
 ROMEO Out.
 BENVOLIO Of love? 160
 ROMEO Out of her favour where I am in love.
 BENVOLIO Alas that love, so gentle in his view,
 Should be so tyrannous and rough in proof.

baldachýn, za nímž spává Jitřenka,
 jak noční pták můj syn hned letí domů,
 zamkne se o samotě v pokoji,
 zatemní okna, světlo vyhostí
 a udělá si ze dne černou noc. 135
 Dokud mu nepomůžem z toho stavu,
 bude mít temných děsů plnou hlavu.

BENVOLIO A víte, strýčku, co je příčinou?
 MONTEK Sám nevím nic, a od něj ještě míň.
 BENVOLIO Snažili jste se vytáhnout to z něho? 140
 MONTEK Zkoušeli jsme to všichni, ale on,
 tajemství svého nitra tajemník,
 se svěruje sám sobě, sobě radí –
 jak dobře, nevím. Je tak uzavřený,
 že nepoznáš, zda v duši nehlodá 145
 mu jako v poupěti nějaký červ,
 co ničí kvítky, než se rozvinou
 a dají světu na odív svou krásu.
 Kdybych jen věděl, co se to v něm děje,
 vyléčil bych ho z jeho beznaděje. 150

Vystoupí Romeo.

BENVOLIO Zjistím vám příčinu těch nesnází,
 však jděte stranou, právě přichází.
 MONTEK Kéž by tak měla úspěch tvoje snaha
 a dozvěděl ses pravdu! Pojdme, drahá.
Odejdou Montek a paní Monteková.

BENVOLIO Dobrýtro, bratranče.
 ROMEO Je teprv ráno? 155
 BENVOLIO Odbilo devět.
 ROMEO Smutným se čas vleče.
 Nebyl to otec, kdo tak rychle zmizel?
 BENVOLIO Byl. Jaký smutek čas ti natahuje?
 ROMEO Že nemám nic, co by ho ukrátilo.
 BENVOLIO Jsi zamilovaný?
 ROMEO Ne, jsem –
 BENVOLIO Že nejsi? 160
 ROMEO Jsem. Do té, která nemiluje mne.
 BENVOLIO Že by byl sám líbezný Amorek
 takový ras a nebyl na to lék?

- ROMEO Well, in that hit you miss. She'll not be hit
With Cupid's arrow; she hath Dian's wit,
And, in strong proof of chastity well armed,
From love's weak childish bow she lives unharmed.
She will not stay the siege of loving terms, 205
Nor bide th' encounter of assailing eyes,
Nor ope her lap to saint-seducing gold.
O, she is rich in beauty, only poor
That when she dies, with beauty dies her store.
- BENVOLIO Then she hath sworn that she will still live chaste? 210
- ROMEO She hath, and in that sparing makes huge waste;
For beauty starved with her severity
Cuts beauty off from all posterity.
She is too fair, too wise, wisely too fair,
To merit bliss by making me despair. 215
She hath forsworn to love, and in that vow
Do I live dead, that live to tell it now.
- BENVOLIO Be rul'd by me, forget to think of her.
- ROMEO O, teach me how I should forget to think!
- BENVOLIO By giving liberty unto thine eyes. 220
Examine other beauties.
- ROMEO 'Tis the way
To call hers, exquisite, in question more.
These happy masks that kiss fair ladies' brows,
Being black, puts us in mind they hide the fair.
He that is stricken blind cannot forget 225
The precious treasure of his eyesight lost.
Show me a mistress that is passing fair,
What doth her beauty serve but as a note
Where I may read who passed that passing fair?
Farewell, thou canst not teach me to forget. 230
- BENVOLIO I'll pay that doctrine, or else die in debt.
Exeunt.

- ROMEO To by ses přepočítal, samá voda.
Téhle se Amorův šíp nedotkne.
jediné slovo, které zná, zní: „Ne!“
Že chrání se brněním cudnosti,
lásku si k tělu nikdy nepustí, 205
a dobývat jí pohledy či slovy
či svůdným zlatem, nic jí nevyhoví.
Krásou je bohatá, však jaká bída,
že kromě smrti všem ji zapovídá.
- BENVOLIO Neříkej, že chce zemřít jako panna. 210
- ROMEO Ano. Je poctivosti zaprodaná!
Své dary dává marnotratně v plen
a sobecky utíná rodokmen.
Je krásná, moudrá, s jednou vadou snad,
že na nebe jí pomůže můj pád. 215
Jeptiškou chce se stát. Tou přísahou
mě učinila živou mrtvolou.
- BENVOLIO Dobře ti radím, přestaň na ni myslet.
- ROMEO Radši mi porad', jak mám nemyslet.
- BENVOLIO Tak, že svým očím volnost dopřeješ 220
dívat se po jiných.
- ROMEO Abych se zas
přesvědčil, že mě poutá jediná?
Pod černou škraboškou na tváři žen
září k nám jejich krása příslibem.
I ten, kdo oslepl, má v očích dál 225
překrásné vzpomínky na zašlý zrak.
Ukaž mi dívku jako obrázek
a pro mě bude chabou kopií
té, která je všem ženám modelem.
Sbohem, na zapomnění není lék. 230
- BENVOLIO Ať umřu, neplatí-li, co jsem řekl!
Odejdou.

SCENE 2.
A STREET.

Enter Capulet, Paris, and Peter, a servingman.

- CAPULET But Montague is bound as well as I,
In penalty alike, and 'tis not hard, I think,
For men so old as we to keep the peace.
- PARIS Of honourable reckoning are you both,
And pity 'tis you lived at odds so long. 5
But now, my lord: what say you to my suit?
- CAPULET But saying o'er what I have said before.
My child is yet a stranger in the world;
She hath not seen the change of fourteen years.
Let two more summers wither in their pride 10
Ere we may think her ripe to be a bride.
- PARIS Younger than she are happy mothers made.
- CAPULET And too soon marred are those so early made.
Earth hath swallowed all my hopes but she;
She's the hopeful lady of my earth. 15
But woo her, gentle Paris, get her heart;
My will to her consent is but a part,
And, she agreed, within her scope of choice
Lies my consent and fair-according voice.
This night I hold an old-accustomed feast 20
Whereto I have invited many a guest
Such as I love, and you among the store,
One more most welcome, makes my number more.
At my poor house look to behold this night
Earth-treading stars that make dark heaven light. 25
Such comfort as do lusty young men feel
When well-apparell'd April on the heel
Of limping winter treads – even such delight
Among fresh female buds shall you this night
Inherit at my house; hear all, all see, 30
And like her most whose merit most shall be,
Which on more view of many, mine, being one,
May stand in number, though in reck'ning none.
Come, go with me.
(Giving Peter a paper) Go, sirrah, trudge about;
Through fair Verona find those persons out 35
Whose names are written there, and to them say
My house and welcome on their pleasure stay.

SCÉNA 2.
NA ULICI.

Vystoupí Capulet, Paris a Capuletův sluha Petr.

- CAPULET A na Monteka pad by stejný trest.
Jenže já doufám, už jsme staří dost,
abychom konečně si řekli: „Mír.“
- PARIS Jste oba stejně vážení a škoda,
že se váš svár už vleče takhle dlouho. 5
Však, prosím, pane, co mi odpovíte?
- CAPULET Doslova totéž, co jsem ti už řekl.
Holka je na světě teprve krátce.
Není jí ještě ani čtrnáct let.
Až za dva roky dozrají nám klásky,
i ona bude zralá vdát se z lásky. 10
- PARIS I z mladších už se staly šťastné matky.
- CAPULET Kdo pospíchá, ten mívá život krátký.
Všechny mé naděje pozřela zem.
Pro mě i po mně zbývá tu jen ona. 15
Sám snaž se její srdce vybojovat,
šlechtný Parisi, já budu orodovat
jen za toho, koho si sama zvolí.
Svou vůlí prosadit chci její vůli.
Dnes pořádáme každoroční bál 20
a není přítele, jehož bych nepozval.
Bude tu roztomilá společnost,
a ty v ní, chlapče, znejmilejší host.
Můj ponurý dům večer rozzáří
půvaby žen a jako v předjaří,
kdy bujný máj se zimě v patách žene,
až rozkoš jímá chlapce roztoužené,
budu zde něžných dívčích poupat mít,
jenom si vybrat. Zkus se rozmyslit,
až uvidíš je všechny najednou,
která z nich zaslouží si stát se tvou.
Tak zmámený budeš tím pohledem,
že moje půjde první z kola ven.
Zajdeme k nám.
(Dává list Petrovi) Příteli, pojď sem blíž. 35
Oběhneš Veronu a vyřídíš
všem, co jsou psáni na tom seznamu,
že je dnes večer k nám srdečně zvu.

Exeunt Capulet and Paris.

PETER Find them out whose names are written here? It is written that the shoemaker should meddle with his yard and the tailor with his last, the fisher with his pencil and the painter with his nets; but I am sent to find those persons whose names are here writ, and can never find what names the writing person hath here. In good time.

Enter Romeo and Benvolio.

BENVOLIO Tut, man, one fire burns out another's burning,
One pain is lessened by another's anguish. 45
Turn giddy, and be holp by backward turning.
One desperate grief cures with another's languish.
Take thou some new infection to thy eye,
And the rank poison of the old will die.

ROMEO Your plantain leaf is excellent for that. 50

BENVOLIO For what, I pray thee?

ROMEO For your broken shin.

BENVOLIO Why, Romeo, art thou mad?

ROMEO Not mad, but bound more than a madman is;
Shut up in prison, kept without my food, 55
Whipped and tormented and –
(*To Peter*) Good e'en, good fellow.

PETER God gi' good e'en. I pray, sir, can you read?

ROMEO Ay, mine own fortune in my misery.

PETER Perhaps you have learned it without book. But I pray,
can you read anything you see? 60

ROMEO Ay, if I know the letters and the language.

PETER Ye say honestly. Rest you merry.

ROMEO Stay, fellow, I can read.

(He reads the letter)

'Signor Martino and his wife and daughters,
County Anselme and his beauteous sisters, 65
The lady widow of Vitruvio,
Signor Placentio and his lovely nieces,
Mercutio and his brother Valentine,
Mine uncle Capulet, his wife and daughters,
My fair niece Rosaline and Livia, 70
Signor Valentio and his cousin Tybalt,
Lucio and the lively Helena.'
A fair assembly. Whither should they come?

Odejdou Capulet a Paris.

PETR „Vyřídíš všem, co jsou psáni na tom seznamu!“
A je snad psáno, aby si švec hleděl lokte, krejčí 40
kopyta, rybář štětce a malíř podběráku? Zato
já mám hledat ty, co jsou psáni na tom seznamu,
kterejžto pohled je mi nanic, když to nepřečtu.
Chce to vzdělance. – Á, jako na zavalanou.

Vystoupí Benvolio a Romeo.

BENVOLIO Co nejvíc pálí, nejlíp spálíš ohněm.
Bolest zaženeš jinou bolestí. 45
Hlava se motá? Toč se proti! Honem!
Žal potlačí až další neštěstí.
Dopřej svým očím nové zanícení,
a starý zánět je pryč v okamžení.

ROMEO Na tohle je nejlepší jitrocel. 50

BENVOLIO Prosím tě, na co?

ROMEO Na odřenou patu.

BENVOLIO Ty ses nám zbláznil, Romeo!

ROMEO Nezbláznil, zato trpím víc než blázen
zavřený v kobce, mučen, o hladu, 55
bičován a –
(*K Petrovi*) Dobrý den, dobrý muži.

PETR Dobrej den, pane, ráčej umět číst?

ROMEO Svůj chmurný osud ze svých mizérií.

PETR To zvládnete i po paměti. Ale umíte číst taky
něco z listu? 60

ROMEO Jen když znám písmena a řeč, v které to je.

PETR Aspoň jste upřímněj, tak spánembohem.

ROMEO Dej to sem. Umím číst.

(Čte z listu)

„Siňor Martino se ženou a dcerami.
Hrabě Anselmo, jeho sličné sestry. 65
Vdova po panu Vitruviuvi.
Pan Placenzio s neteřinkami.
Mercuzio a jeho bratr Valentin.
Strýc Capulet s ženou a dcerami.
Spanilá neteř Rosalina s Livií. 70
Siňor Valenzio, jeho bratranec Tybalt.
Luzio a čiperná Helenka.“
Vybraná sešlost. Kamže mají přijít?

PETER	Up.	
ROMEO	Whither?	75
PETER	To supper; to our house.	
ROMEO	Whose house?	
PETER	My master's.	
ROMEO	Indeed, I should have asked thee that before.	
PETER	Now I'll tell you without asking. My master is the great rich Capulet, and if you be not of the house of Montagues, I pray come and crush a cup of wine. Rest you merry.	
	<i>Exit.</i>	
BENVOLIO	At this same ancient feast of Capulet's Supps the fair Rosaline, whom thou so loves, With all the admired beauties of Verona. Go thither, and with unattainted eye Compare her face with some that I shall show, And I will make thee think thy swan a crow.	85
ROMEO	When the devout religion of mine eye Maintains such falsehood, then turn tears to fires; And these who, often drowned, could never die, Transparent heretics, be burnt for liars. One fairer than my love! The all-seeing sun Ne'er saw her match since first the world begun.	90
BENVOLIO	Tut, you saw her fair, none else being by, Herself poised with herself in either eye; But in that crystal scales let there be weighed Your lady's love against some other maid That I will show you shining at this feast, And she shall scant show well that now seems best.	95
ROMEO	I'll go along, no such sight to be shown, But to rejoice in splendour of mine own.	
	<i>Exeunt.</i>	

PETR	K nám.	
ROMEO	Kampak?	75
PETR	Pak taky k nám. Na večeri.	
ROMEO	Kam k vám?	
PETR	K nám domů přece.	
ROMEO	No ovšem! Kdo se zeptá, ten se dozví.	
PETR	Co byste se ptali? Povím vám to rovnou. Můj pán je 80 ten boháč Capulet, a jestli nejste zrovna od Monteků, přijďte taky dát si do trumpety. Maucta, pánové.	
	<i>Odejde.</i>	
BENVOLIO	Slyšels? Na plese u Capuletů bude i tvoje láska Rosalina a s ní snad všechny krásky z Verony. Jdí tam, a až ti z očí spadnou slupky, za pravdu dáš mi, že ta tvoje panna vedle nich není labuť, ale vrána.	85
ROMEO	Kdyby se můj zrak někdy stočil stranou od svaté víry, ať mé slzy vzplanou a oči, které věčně tonou v moři, co očividní kacíři ať shoří. I vševědoucí slunce dosvědčí, že na světě je ona nejhezčí.	90
BENVOLIO	Že se ti líbí? Vždyť je jediná, kterou zvažuješ svýma očima. Jen co ti do očička jiná padne, svou vahou křišťálové váhy zváhne a svými půvaby tě oslní. Ta, co teď září, zhasne vedle ní.	95
ROMEO	Půjdu tam. Ne se dívat na jiné, ale kochat se krásou bohyně.	100
	<i>Odejdou.</i>	

SCENE 3.
CAPULET'S HOUSE.

Enter Lady Capulet and Nurse.

L. CAPULET Nurse, where's my daughter? Call her forth to me.

NURSE Now, by my maidenhead at twelve year old,
I bade her come. What, lamb, what, ladybird –
God forbid – where is this girl? What, Juliet!

Enter Juliet.

JULIET How now, who calls?

NURSE Your mother. 5

JULIET Madam, I am here. What is your will?

L. CAPULET This is the matter. – Nurse, give leave a while.
We must talk in secret. – Nurse, come back again.
I have remembered me, thou's hear our counsel.
Thou knowest my daughter's of a pretty age. 10

NURSE Faith, I can tell her age unto an hour.

L. CAPULET She's not fourteen.

NURSE I'll lay fourteen of my teeth –
and yet, to my teen be it spoken, I have but four –
she's not fourteen. How long is it now to
Lammastide?

L. CAPULET A fortnight and odd days. 15

NURSE Even or odd, of all days in the year
Come Lammas Eve at night shall she be fourteen.
Susan and she – God rest all Christian souls! –
Were of an age. Well, Susan is with God;
She was too good for me. But, as I said, 20
On Lammas Eve at night shall she be fourteen,
That shall she, marry, I remember it well.
'Tis since the earthquake now eleven years,
And she was weaned – I never shall forget it –
Of all the days of the year upon that day, 25
For I had then laid wormwood to my dug,
Sitting in the sun under the dovehouse wall.
My lord and you were then at Mantua.
Nay, I do bear a brain! But, as I said,
When it did taste the wormwood on the nipple 30
Of my dug and felt it bitter, pretty fool,
To see it tetchy and fall out wi' th' dug!

SCÉNA 3.
V DOMĚ CAPULETŮ.

Vystoupí paní Capuletová a Chůva.

CAPULETOVÁ Chůvo, kde je má dcera? Zavolej mi ji!

CHŮVA Při mojí nevinnosti ve dvanácti,
copak ji nevolám? Beruško! Kde se rajdáš?
– Chraň pámbu, co to říkám? – Julinko!

Vystoupí Julie.

JULIE Co je? Hledá mě někdo?

CHŮVA Tvoje matka. 5

JULIE Máti, tady jsem. Přejete si?

CAPULETOVÁ Chci s tebou mluvit. – Chůvo, nech nás tady
na chvíli o samotě. Nebo počkej.
Vlastně bys mohla slyšet, o co jde.
Jak víš, má dcera je už dospělá. 10

CHŮVA Nachlup vám povím, kolik jí teď je.

CAPULETOVÁ Bude jí čtrnáct.

CHŮVA Vsadím čtrnáct zubů –
i když mi pro zubatou zbývají čtyři –
čtrnáct jí není. Za kolik dní bude
svatého Ignáce?

CAPULETOVÁ Za čtrnáct, myslím. 15

CHŮVA Myslete si, co chcete, na Ignáce
v noci jí bude rovných čtrnáct let.
Vždyť se Zuzkou – pámbu chraň její duši –
se narodily stejně. Chudák Zuzka. 20
Bůh mi ji vzal, že si ji nezasloužím.
Jak povídám, na Ignáce má čtrnáct.
No vidíte, dobře si pamatuju.
Jedenáct let už je to, po tom zemětřasu,
co jsem ji odstavila. Panečku,
na ten den nikdy nezapomenu. 25
Hřeju se na sluníčku pod holubníkem,
na prsou pelyněk. Vy a náš pán
jste byli zrovna v Mantově. Můj bože,
paměť mi teda slouží. Povídám,
holka si lízla trochu z bradavky,
a že to bylo hořké, blázínek, 30
začla se šklebit, prskat na ten prs.

	'Shake', quoth the dove-house! 'Twas no need, I trow, To bid me trudge; And since that time it is eleven years, 35 For then she could stand high-lone. Nay, by th' rood, She could have run and waddled all about, For even the day before, she broke her brow, And then my husband – God be with his soul, A was a merry man! – took up the child. 40 'Yea,' quoth he, 'dost thou fall upon thy face? Thou wilt fall backward when thou hast more wit, Wilt thou not, Jule?' And, by my holidam, The pretty wretch left crying and said 'Ay'. To see now how a jest shall come about! 45 I warrant an I should live a thousand years I never should forget it. 'Wilt thou not, Jule?' quoth he, And, pretty fool, it stinted and said 'Ay'.	
L. CAPULET	Enough of this. I pray thee hold thy peace.	
NURSE	Yes, madam. Yet I cannot choose but laugh 50 To think it should leave crying and say 'Ay'. And yet, I warrant, it had upon it brow A bump as big as a young cock'rel's stone. A perilous knock, and it cried bitterly. 'Yea,' quoth my husband, 'fall'st upon thy face? 55 Thou wilt fall backward when thou com'st to age, Wilt thou not, Jule?' It stinted and said 'Ay'.	
JULIET	And stint thou too, I pray thee, Nurse, say I.	
NURSE	Peace, I have done. God mark thee to his grace, Thou wast the prettiest babe that e'er I nursed. 60 An I might live to see thee married once, I have my wish.	
L. CAPULET	Marry, that 'marry' is the very theme I came to talk of. Tell me, daughter Juliet, How stands your dispositions to be married?	
JULIET	It is an honour that I dream not of. 65	
NURSE	'An honour'! Were not I thine only nurse, I would say thou hadst sucked wisdom from thy teat.	
L. CAPULET	Well, think of marriage now. Younger than you Here in Verona, ladies of esteem, 70 Are made already mothers. By my count I was your mother much upon these years That you are now a maid. Thus then, in brief: The valiant Paris seeks you for his love.	

	Vtom řach! zatřás se holubník a já pryč pelášila hlava nehlava. Už je to bezmála jedenáct let. 35 Tehdy už sama stála, co to říkám, běhat uměla, byl jí plný dům. Zrovna den předtím natloukla si čelo. A nebožtík můj manžel – můj ty bože – takový čtverák, ze země ji zved 40 a povídá: „Upadlas na čelo? Až budeš chytřejší, lehneš si naznak. Co říkáš, Julinko?“ A na mou věru, to pískle polklo pláč a řeklo: „Jo.“ Vida, jak došlo na ten hloupý žert. 45 Do smrti na to nezapomenu. „Co říkáš, Julinko?“ povídá manžel. A ona, rozumbrada, řekla: „Jo.“	
CAPULETOVÁ	Prosím tě, chůvo, buď už chvíli zticha.	
CHŮVA	Musím se smát, když na to vzpomenu. 50 Přestala brečet a povídá: „Jo.“ A na čele jí naskočila boule jak varle kohoutka. Rána jak z děla. Hned začala vám tak zoufale plakat. Jenže on řek: „Upadlas na čelo? 55 Až budeš chytřejší, lehneš si naznak. Vid', Julinko?“ Zmlkla a řekla: „Jo.“	
JULIE	Zmlkni i ty! Prosím tě, chůvo, mlč!	
CHŮVA	Vždyť už jsem zticha. Požehnej ti pámbu. 60 Bylas mé nejkrásnější kojeňátko. Jestli si můžu ještě něco přát, tak dožít se tvé svatby.	
CAPULETOVÁ	Právě! Svatba, svatba je zrovna to, o čem chci mluvit. Pověz, Julie, myslíš na vdávání?	
JULIE	O této cti jsem dosud nesnila. 65	
CHŮVA	O této cti! – Já nebýt tvoje chůva, řekla bych, žes už s mlékem sála moudrost.	
CAPULETOVÁ	Máš načase! I mladší, než jsi ty, zde ve Veroně už jsou maminky, a jak jsou vážené. Vzpomínám si, 70 mně bylo jako tobě, když ses mi narodila. Zkrátka a dobře, dcero, pan hrabě Paris tě chce za ženu.	

NURSE	A man, young lady, lady, such a man As all the world – why, he’s a man of wax.	75
L. CAPULET	Verona’s summer hath not such a flower.	
NURSE	Nay, he’s a flower, in faith, a very flower.	
L. CAPULET	What say you? Can you love the gentleman? This night you shall behold him at our feast. Read o’er the volume of young Paris’ face, And find delight writ there with beauty’s pen. Examine every married lineament, And see how one another lends content; And what obscured in this fair volume lies Find written in the margin of his eyes.	80 85
	This precious book of love, this unbound lover, To beautify him only lacks a cover. The fish lives in the sea, and ’tis much pride For fair without the fair within to hide. That book in many’s eyes doth share the glory That in gold clasps locks in the golden story. So shall you share all that he doth possess By having him, making yourself no less.	90
NURSE	No less, nay, bigger. Women grow by men.	
L. CAPULET	Speak briefly: can you like of Paris’ love?	95
JULIET	I’ll look to like, if looking liking move; But no more deep will I endart mine eye Than your consent gives strength to make it fly.	
	<i>Enter Peter.</i>	
PETER	Madam, the guests are come, supper served up, you called, my young lady asked for, the Nurse cursed in the pantry, and everything in extremity. I must hence to wait. I beseech you follow straight.	
L. CAPULET	We follow thee.	
	<i>Exit Peter.</i>	
	Juliet, the County stays.	
NURSE	Go, girl; seek happy nights to happy days.	
	<i>Exeunt.</i>	

CHŮVA	Ach, slečno, to je mužskej, to je chlap! Na světě snad – no prostě, jako z cukru.	75
CAPULETOVÁ	Nejhezčí květ v rozkvetlé Veroně.	
CHŮVA	Však baže, kvítko, kvíteček to je.	
CAPULETOVÁ	Co říkáš, mohla bys ho milovat? Dnes večer uvidíš ho na plese. Čti z obličejů Parise jak z knihy, do které krása půvab vepsala. Hleď, jak se řádka k řádce ladně váže v souladný řád té dokonalé tváře. A když snad obsah ještě zřejmý není, pod čárou obočí viz vysvětlení.	80 85
	Jak patří se, tu nevázanou lásku zušlechtí desky manželského svazku. Jedině v počestném manželském loži se manžel cítí jako rybka v moři. A nejvzácnější knihou bývá ta, která je zlatou sponou sepjata. Když o všechno se s mužem podělíš, manžela najdeš, sebe neztratíš.	90
CHŮVA	Neztratíš? S mužským? Získá! Velké břicho!	
CAPULETOVÁ	Tak zkrátka, dokážeš ho milovat?	95
JULIE	Když k lásce postačí se podívat, já budu hledět zamilovat se, jestliže maminka to tolik chce.	
	<i>Vystoupí Petr.</i>	
PETR	Paní, hosti jsou tu, večere tatam, vy tadydle, slečna támdle, chůva bůhvíkdě, když má bejt v kuchyni, a všechno je vzhůru nohama, že dokonce i já musím servírovat. Tak už, prosím vás, pojdte.	100
CAPULETOVÁ	Jdem za tebou.	
	<i>Odejde Petr.</i>	
	Julie, hrabě čeká.	
CHŮVA	Běž, děvenko. Ať je ti postel měkká.	
	<i>Odejdou.</i>	